

บทที่ 6

สรุป และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุป

จากการศึกษาถึง ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ของการทำประกันชีวิต ที่ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ กับบริษัท A T และ M โดยมีเงื่อนไขของสัญญา จ่ายเงินสดคืน 10% ทุก ๆ สิ้นปีที่ 3 จ่ายเงินปันผลประมาณ 30% เมื่อครบอายุสัญญา จ่ายจำนวนทุนประกันชีวิตให้กับผู้ทำประกันเมื่อมีชีวิตอยู่จนครบสัญญา และในกรณีที่ผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตระหว่างสัญญา จะได้รับทุนประกันส่วนเพิ่มที่บริษัทเพิ่มจำนวนทุนประกันชีวิตให้ 10% ทุก ๆ สิ้นปีที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการทำประกันชีวิต หมายถึง เบี้ยประกันชีวิตที่ผู้ทำประกันชีวิตจะต้องจ่ายให้กับบริษัทประกันชีวิต ซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอายุของผู้ทำประกัน โดยเบี้ยประกันชีวิตจะสูงถ้าอายุเมื่อเริ่มทำประกันของผู้ทำประกันชีวิตมาก และจะต่ำถ้าอายุเมื่อเริ่มทำประกันชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตน้อย สำหรับผลประโยชน์จากการทำประกันชีวิตแบ่งออกเป็น ผลประโยชน์ทางตรงและผลประโยชน์ทางอ้อม ผลประโยชน์ทางตรงประกอบไปด้วย ผลประโยชน์ที่เกิดเมื่อผู้ทำประกันชีวิตมีชีวิตอยู่จนครบสัญญาและความคุ้มครองในระหว่างอายุสัญญา ผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินสดที่บริษัทประกันชีวิตจ่ายให้กับผู้ทำประกันชีวิตตามที่ตกลงในสัญญา ผลประโยชน์ทางอ้อม ประกอบไปด้วย ผลประโยชน์ที่เกิดจากส่วนเหลือของอัตราดอกเบี้ยที่ผู้ทำประกันชีวิตจะต้องจ่ายให้กับบริษัทประกันชีวิตในกรณีที่กู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ผลประโยชน์จากการนำเบี้ยประกันชีวิตไปหักเป็นค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จากค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเมื่อนำมาหาอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิต พบว่าอัตราผลตอบแทนภายในที่เกิดกับผู้ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ กับบริษัท A T และ M มีลักษณะคล้ายกันซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

6.1.1 อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิต จะมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกับอายุของผู้ทำประกันชีวิตเมื่อเริ่มทำประกันชีวิต คือถ้าอายุเมื่อเริ่มทำประกันชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตสูง อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตก็จะสูง ถ้าอายุเมื่อ

เริ่มทำประกันชีวิตของผู้ทำประกันชีวิตน้อยอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตก็จะต่ำ โดยการเพิ่มขึ้นของอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้น

6.1.2 อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตจะเปลี่ยนแปลงไปในทางตรงข้ามกับจำนวนทุนประกันชีวิต คือถ้าผู้ทำประกันชีวิตเพิ่มจำนวนทุนประกันชีวิตจะทำให้อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตลดลง โดยการลดลงของอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิต เมื่อทุนประกันชีวิตเพิ่มขึ้นจะลดลงในอัตราที่ลดลง

6.1.3 อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกับระดับรายได้สุทธิของผู้ทำประกันชีวิต คืออัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตของผู้ที่มีระดับรายได้สุทธิสูงกว่าจะมีค่าอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตที่สูงกว่า อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตของผู้ที่มีระดับรายได้สุทธิที่ต่ำกว่า (เงื่อนไขอื่นในการทำประกันชีวิตเหมือนกัน)

6.1.4 อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตจะมีการเปลี่ยนแปลงถ้าส่วนเหลือของอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยที่บริษัทประกันชีวิตคิดกับผู้ทำประกันชีวิตที่กู้เงินจากบริษัทประกันชีวิต กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนของธนาคารพาณิชย์เปลี่ยนแปลง โดยอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตจะเพิ่มขึ้นเมื่อส่วนเหลือของอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตของบริษัท A T และ M แล้ว พบว่าอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตของบริษัท M จะมีค่าสูงสุด รองลงมาคือ บริษัท T และ A ตามลำดับ ในทุก ๆ เงื่อนไขของการประกันชีวิต เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะอัตราเบี้ยประกันชีวิตของบริษัท A จะมากกว่าอัตราเบี้ยประกันชีวิตของบริษัท T และบริษัท M ในทุก ๆ ช่วงอายุ และความแตกต่างกันของมูลค่าเวนคืนเงินสดของแต่ละบริษัทที่ผู้ทำประกันชีวิตสามารถจะกู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตได้

จากอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิต ของบริษัท A T และ M เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ณ.เดือน เมษายน 2536 (เท่ากับ 8.5 %) สามารถสรุป เงื่อนไขที่จะทำให้ผู้ทำประกันชีวิตได้รับประโยชน์จากการตัดสินใจทำประกันชีวิต มากกว่าที่จะนำเงินไปฝากธนาคาร คือ

ก. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000บาท ทำประกันชีวิต ด้วยทุนประกันจำนวน 100,000บาท กับบริษัท A T และ M

ข. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 100,001-500,000 บาท ทำประกันชีวิต ด้วยทุนประกันจำนวน 100,000 บาท หรือ มีระดับรายได้สุทธิ 500,000-1,000,000 บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 300,000บาท กับบริษัท M

ค. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิต่ำกว่า 100,000บาท ทำประกันชีวิตด้วย ทุนประกันจำนวน 100,000บาท หรือมีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000 บาท ทำประกัน ชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 500,000 บาท กับบริษัท M

ง. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 55ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ ต่ำกว่า 100,000 บาท ทำประกันชีวิตด้วย ทุนประกันจำนวน 300,000 บาท หรือ 500,000บาทกับบริษัท M ผู้ที่มีระดับรายได้สุทธิ 100,001-500,000บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000บาท กับบริษัท T หรือ A หรือ ผู้ที่มีระดับรายได้สุทธิ 100,001-500,000บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 300,000 บาท หรือ 500,000บาท กับบริษัท M หรือผู้ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001- 1,000,000 บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันชีวิตจำนวน 300,000 บาท กับบริษัท T

ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเพิ่มขึ้นจะทำให้ผู้ทำประกันชีวิตได้รับผล ประโยชน์จากส่วนเหลือของดอกเบี้ย เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน กับอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตที่รวมผลประโยชน์จากส่วนเหลือของ อัตราดอกเบี้ย พบว่าเงื่อนไขของการทำประกันชีวิตที่จะทำให้อัตราผลตอบแทนภายในจาก การทำประกันชีวิตมากกว่าอัตราดอกเบี้ย ที่อัตราดอกเบี้ยระดับต่าง ๆ มีดังนี้

1. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน เท่ากับ 11%

ก. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000บาท ทำ ประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000 บาท กับบริษัท M

ข. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000 บาท ทำ ประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000บาท กับบริษัท T

ค. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 100,001-500,000 บาท ทำ ประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000บาท กับบริษัท M หรือผู้ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000บาท ด้วยทุนประกันชีวิตจำนวน 100,000 บาท กับบริษัท M

ง. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิต่ำกว่า 100,000บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000บาท กับบริษัท M หรือที่มีระดับรายได้สุทธิ 100,001-500,000บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000บาท กับบริษัท T และ ทุนประกันชีวิต 300,000บาท สำหรับบริษัท M หรือ มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000 บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 500,000บาท กับบริษัท M

2. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน เท่ากับ 13%

ก. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000 บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000 บาท กับบริษัท M

ข. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,000-1,000,000บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันชีวิตจำนวน 100,000บาท กับบริษัท T

ค. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 100,001-500,000บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000 และผู้ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000 บาททำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 300,000บาท กับบริษัท M

3. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเท่ากับ 15%

ก. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000 บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000บาท กับบริษัท M

ข. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000 บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000 บาท กับบริษัท T

4. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน เท่ากับ 16 %

ก. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000 บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000 บาท กับบริษัท M

ข. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปี ที่มีระดับรายได้สุทธิ 500,001-1,000,000 บาท ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000บาท กับบริษัท T

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะทางวิชาการที่จะทำการศึกษาต่อไป

ก. การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะในกรณีที่ทำประกันชีวิตมีอายุ 25 ปี 30 ปี 35 ปี 40 ปี 45 ปี 50 ปี และ 55 ปี ที่ระดับรายได้สุทธิของผู้ทำประกันชีวิตอยู่ระหว่าง 0-100,000 บาท 100,001-500,000 บาท และ 500,001-1,000,000 บาท ที่ทำประกันชีวิตด้วยทุนประกันจำนวน 100,000 บาท 300,000 บาท และ 500,000 บาท ที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเท่ากับ 8% 11% 13% 15% และ 16% ทำให้ขาดรายละเอียดในช่วงที่ละวันไป ดังนั้นการศึกษาในครั้งต่อไปควรที่จะทำการศึกษาในทุกอายุของผู้ทำประกันชีวิตทุกระดับรายได้สุทธิของผู้ทำประกันชีวิตที่จำนวนทุนประกันต่าง ๆ และทุกระดับของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน

ข. การศึกษาในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ของการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เพียงแบบเดียว ซึ่งในธุรกิจประกันชีวิตมีแบบของการประกันชีวิตอยู่เป็นจำนวนมาก การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาแบบของการประกันชีวิตแบบอื่น เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกัน

ค. การศึกษานี้ทำการศึกษาเฉพาะบริษัทที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด 3 ลำดับแรกสำหรับการประกันชีวิตประเภทสามัญ การศึกษาในครั้งต่อไปควรที่จะศึกษาทุกบริษัทในธุรกิจประกันชีวิต เพื่อให้เห็นรายละเอียดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

6.2.2 ข้อเสนอแนะทางนโยบาย

จากการศึกษาถึงค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำประกันชีวิต และอัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิต พบว่าส่วนใหญ่อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตยังมีค่าน้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ซึ่งสอดคล้อง กับความเห็นของประชาชนโดยทั่วไปที่เห็นว่าการทำประกันชีวิตเป็นสิ่งที่ไม่ก่อประโยชน์ให้กับตนเองและครอบครัว หรือมีประโยชน์น้อย จึงควรที่จะแก้ไขปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ผลประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้ทำประกันชีวิตมีมากขึ้น และเพื่อแก้ไขทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการทำประกันชีวิต สิ่งที่ต้องปรับปรุงมีดังนี้

6.2.2.1 ด้านบริษัทประกันชีวิต

บริษัทประกันชีวิตควรจะลดอัตราเบี้ยประกันชีวิตลงบ้าง เพราะจากการศึกษาพบว่าอัตราผลตอบแทนภายในจากการประกันชีวิตมีค่าน้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ซึ่งแสดงถึงการไม่คุ้มค่าในการลงทุนทำประกันชีวิต การที่อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตมีค่าต่ำเนื่องมาจากอัตราเบี้ยประกันที่สูง ดังนั้นการลดอัตราเบี้ยประกันชีวิตลงจะทำให้อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตเพิ่มขึ้น โดยบริษัทประกันชีวิตจะต้องยอมรับผลกำไรต่อหน่วยที่น้อยลง เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ทำประกันชีวิตได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจให้มีการทำประกันชีวิตเพิ่มขึ้น และอาจมีผลต่อกำไรรวมของบริษัทได้

6.2.2.2 ด้านผู้ประกันชีวิต

เนื่องจากการประกันชีวิตเป็นเรื่องของการซื้อขายที่แตกต่างกับการซื้อสินค้าทั่วไป เพราะต้องจ่ายเงินล่วงหน้า บางคนอาจจะได้ประโยชน์มาก บางคนอาจจะได้ประโยชน์น้อย ทั้งนี้เป็นเรื่องของการประกันความเสี่ยง โดยมีบริษัทประกันชีวิตเป็นผู้ดำเนินการรับภาระในความเสี่ยง ดังนั้นผู้ทำประกันชีวิต จึงควรพิจารณาที่จะเลือกและตัดสินใจว่าตนควรซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบไหน ชื่ออย่างไร เพื่อว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับจะมีมากกว่าเบี้ยประกันที่ต้องจ่ายไป เพราะประชาชนส่วนมากมักจะทำประกันชีวิต เนื่องจากถูกชักจูงจากญาติมิตร หรือคนรู้จักโดยคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ รวมทั้งการเกรงใจ ตลอดจนคิดว่าสามารถเชื่อถือไว้วางใจได้ มากกว่าที่จะซื้อประกันชีวิตจากความรู้สึกรู้สึกนึกคิดหรือความเชื่อถือของตนเอง สิ่งที่ผู้ทำประกันชีวิตควรจะเข้าใจให้ถ่องแท้เมื่อจะทำประกันชีวิต ได้แก่ การทำความเข้าใจต่อแบบของกรมธรรม์และเงื่อนไขของกรมธรรม์ การชำระเบี้ยประกัน การใช้สิทธิจากกรมธรรม์ประกันชีวิต การขอรับเงินทดแทนและผลประโยชน์จากกรมธรรม์ การขาดอายุและสิ้นสุดผลบังคับของกรมธรรม์ เพราะเมื่อผู้ทำประกันชีวิตเข้าใจสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดีแล้วจะทำให้ผู้ทำประกันชีวิตปฏิบัติตัวเพื่อที่จะได้รับประโยชน์จากการประกันชีวิตมากที่สุด เช่น การใช้สิทธิในการกู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตพบว่า ผู้ทำประกันชีวิตส่วนมากจะไม่ทราบถึงการใช้สิทธินี้

6.2.2.3 ด้านรัฐบาล

รัฐบาลควรมีการปรับปรุงค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเบี้ยประกันชีวิตให้สอดคล้องกับภาวะเงินเฟ้อ ในขณะนี้ลดหย่อนได้ 10,000 บาท ค่าลดหย่อนนี้ควรมีการปรับพร้อมกับค่าลดหย่อนส่วนตัวของผู้มีเงินได้ใน การปรับครั้งต่อ ๆ ไป เพราะค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มากขึ้นมีผลทำให้อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็ นแรงจูงใจให้ มีคนทำประกันชีวิตเพิ่มขึ้น

ในขณะที่รัฐบาลได้ดำเนินการให้ความคุ้มครองความมั่นคงของบริษัทประกันชีวิต รัฐบาลควรเพิ่มความคุ้มครองประชาชนในฐานะผู้บริโภคให้มากขึ้น เช่นในด้านของการกำหนดอัตราเบี้ยประกันชีวิตรัฐบาลควรจะดูแลไม่ให้บริษัทประกันชีวิตกำหนดอัตราเบี้ยประกันชีวิตที่สูงเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ทำประกันชีวิตได้รับประโยชน์จากการประกันชีวิตน้อย เนื่องจากในธุรกิจประกันชีวิตการตั้งราคาของสินค้า (หมายถึงเบี้ยประกันชีวิต) จะกำหนดขึ้น โดยบริษัทประกันชีวิตและเมื่อผู้ทำประกันชีวิตตัดสินใจทำประกันชีวิตแล้วจะต้องยอมรับราคารันั้น โดยไม่มีการต่อรองใด ๆ ทั้งสิ้น